

ZPRAVODAJ

ŘÍJEN
LISTOPAD 2014

☑ NEFORMÁLNÍ PÉČE

www.mpsv.cz

Neformální péče. Popelka v české sociální politice?

Pečovat o dítě se v naší společnosti považuje za základní úkol každé rodiny. Vysoce pozitivně (a někdy možná až příliš jako samozřejmost) se hodnotí i situace, kdy se rodina rozhodne postarat se o svého člena s vážným onemocněním či postižením nebo o nemohoucího seniora.

Příbuzní a známí, kteří pečují o svého blízkého v nepříznivé životní situaci, takzvaní neformální pečovatelé, jsou však touto situací také velmi zásadně ovlivněni. Avšak zatímco životní situace seniorů a osob se zdravotním postižením je v české sociální politice poměrně diskutovaným tématem, o problémech neformálních pečovatelů zatím nemáme dostatek informací. Jako by pečovatelé stáli v pozadí těch, o něž je pečováno. Jako by to souviselo s určitou přirozeností rodinné péče: tím, kdo má obtíže a potřebuje pomoc, je přece ten, o koho pečují. Oni sami žádné zdravotní komplikace většinou nemají, pouze vykonávají to, co je jejich danou povinností a co by na jejich místě měl udělat každý. Proč by jim tedy měla být v sociální politice věnována speciální pozornost?

Úskali péče o nemohoucího příbuzného

Důvodů pro to je mnoho a byly to právě studie zaměřené na situaci seniorů a osob s postižením, které je začaly postupně odkrývat. Studie poukazují zejména na to, že péče o člověka v nepříznivé životní situaci je mnohdy natolik náročná, že se pečující musí vzdát vlastní pracovní kariéry, sociálních vazeb a kontaktů, často jim nezbyvá ani žádný volný čas. Čím déle pečování trvá a čím je péče intenzivnější, tím víc jsou pečující ohroženi riziky, která negativně ovlivňují kvalitu jejich života. Ztrácejí původní kvalifikaci, obtížně hledají nové zaměstnání, což snižuje jejich sebedůvěru, a ocitají se v sociální izolaci. Mnohdy fyzicky náročná péče má negativní vliv na jejich zdravotní stav, jsou ohroženi syndromem vyhoření i psychickými problémy. Výpadek vlastního příjmu ovlivňuje finanční situaci jejich rodiny do té míry, že si mnohdy nemohou dovolit uhradit sociální služby, které by jim mohly alespoň trochu ulehčit (jsou-li vůbec v místě jejich bydliště dostupné). Dostávají se tak do bludného kruhu, z něž se jen těžko hledá cesta ven. Naléhavost řešení situace neformálních pečovatelů podle dostupných informací narůstá a s vysokou pravděpodobností bude růst i nadále spolu s očekávaným stárnutím populace.

Podpora neformálních pečovatelů

V reakci na tyto skutečnosti byl ve Fondu dalšího vzdělávání za podpory Ministerstva práce a sociálních věcí ČR vypracován projekt Podpora neformálních pečovatelů. Jeho hlavním cílem je provést komplexní analýzu situace neformálních pečovatelů a na jejím základě posléze stanovit možné nástroje jejich podpory a navrhnout účinná opatření, která by usnadnila jejich komplikovanou situaci a pomohla předejít dalším očekávaným negativním důsledkům. Projekt je financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, byl zahájen na začátku roku 2014 a ukončen bude ve druhé polovině roku 2015. Prvním důležitým krokem bylo shromáždění již

dostupných informací (tzv. desk research). Realizační tým se zaměřil zejména na podobu současné legislativní úpravy, existující sociální služby a dávky pro opečovávané osoby, na již popsané přínosy a rizika neformální péče i na výsledky již provedených, tematicky příbuzných analýz. Tato činnost umožnila lépe vymezit zaměření plánovaných hloubkových analýz, které budou realizovány v následujících měsících.

Na co se zaměří analýzy projektu?

Vzhledem k širokému záběru problematiky a jejím přesahům do různých oblastí sociální politiky bude každá z dílčích výzkumných a analytických aktivit zaměřena na určité klíčové téma či skupinu aktérů. Bude sledováno, jak hodnotí svou situaci samotné pečující osoby, s nimiž bude provedeno rozsáhlé dotazníkové šetření a zároveň realizováno několik fokusních skupin. Další analýzy se pak zaměří na postoje zaměstnavatelů k zaměstnávání současných i bývalých pečovatелů i na zkušenosti jiných aktérů, kteří s pečujícími osobami přicházejí do kontaktu, např. zástupců institucí veřejné správy nebo neziskových organizací.

Inspirace příklady dobré praxe ze zahraničí

Kromě postojů různých aktérů budou v projektu analyzovány také vybrané nástroje podpory neformálních pečovatелů. Při jejich výběru se realizační tým inspiroval praxí ve vybraných zahraničních státech. Analýzy zaměřené na tyto nástroje se budou podrobně zabývat tématy, jako jsou zavedení pečovatelské dovolené, vyšší flexibilita pracovních úvazků, ale také úprava způsobu financování pečujících osob, např. zavedením možnosti pojištění péče. Všechny sledované nástroje byly vybrány s ohledem na jejich reálnou uplatnitelnost v české politické praxi. Dílčí návrhy a opatření budou ještě před stanovením finální podoby předloženy k diskuzi expertům z různých oborů (veřejné finance, sociální politika apod.) v rámci tzv. kulatých stolů, aby byla ověřena jejich účinnost.

Kompenzovat rizika a ztráty neformální péče

Realizační tým bude mít první výsledky k dispozici teprve v průběhu roku 2015, v tuto chvíli je tedy ještě příliš brzy říci, s čím vším se neformální pečovatелé v současnosti potýkají a co konkrétně by jejich situaci ulehčilo. Nicméně z již dostupných zdrojů vyplývá, že stojí skutečně neoprávněně stranou pozornosti sociální politiky. Svoji činností přitom pro ni vykonávají obrovskou službu, mnohdy dokonce za cenu neúměrných osobních ztrát a rizik. A tato rizika a ztráty je nutné kompenzovat. Stejně jako se to děje u všech ostatních sociálních skupin či obyvatel, kteří se ocitli v náročné životní a sociální situaci.

- Peníze a slušnost očima zkušeného manažera z Jedličkova ústavu a škol
- Když odpovědní neznají zákon, je třeba použít zdravý rozum.
- Začarovaný kruh integrace dokáží někde rozplést, jinde ne.

Co nám to ten ministr udělal?

IAN PIČMAN byl řadu let ředitelem Jedličkova ústavu a škol, nyní zde pracuje jako psycholog.

Text: IAN PIČMAN
Ilustrační foto: IAN ŠILPOCH

Mnobo rodičů chce, aby se jejich děti mohly vzdělávat spolu s ostatními, byť potřebují v něčem víc podpory, pomoci, ohledů. Tak se i do našich běžných (ne speciálních) škol dostal institut asistenta pedagoga. Podle vyhlášky ministerstva školství z roku 2005 mohl dítě ve třídě pomáhat jen v pedagogických činnostech. A když někdo potřeboval pomoci i na záchodě a v jídelně s obědem, měl smůlu. Buď za dvěma stála maminka připravená pomoci, nebo si platil osobního asistenta, který byl jen na sebeobslužné výkony. Poněkud komplikovanou situaci zjednodušila novela vyhlášky MŠMT č. 147/2011, § 7. Stanovila, že i asistent pedagoga musí pomoci žákovi v sebeobsluze. Mohlo by být vyhráno. Ale tak snadné to u nás nebylo.

Zvláště když jde o peníze. A těch není nadbytek. Jestli chtějí rodiče, aby se dítě vzdělávalo s vrstevníky ze svého okolí, řečneme v nejbližší běžné škole, musí přinést vyjádření speciálního poradenského centra (nebo pedagogicko-psychologické poradny) o tom, jaká podpůrná opatření a v jakém rozsahu dítě potřebuje. A škola, jestliže chce dítě přijmout, musí o tyto prostředky požádat kraj. Některé kraje dají a jde to. Přidejme informaci, že škola na dítě v integraci má zvýšený normativ, dostane tedy do ročního rozpočtu víc peněz.

Ale jsou školy, které dítě s nějakým větším postižením, a tudíž s vyšší mírou podpůrných opatření přijmou, protože rodiče hodně chtějí nebo protože vyšší normativ není zanedbatelný. Jenže peníze z krajského rozpočtu si nárokovat nedovedou nebo nechťejí. A teď jsme u druhého klíčového slova – u slušnosti. Tak se obrátí na rodiče a začnou trochu mžít (eufemisticky řečeno) a tvrdit, že na osobního asistenta, respektive

na úkony osobní asistence, byt' je vykonává asistent pedagoga, musí rodina doplatit. Využijí svého paternalistického postavení a zatlačí na ty nejslabší. A představte si rodiče, kteří se celý život starají o dítě, s nímž je pořád víc starostí, potřebuje víc času, více energie, péče často stojí víc peněz – jak se škole statečně postaví? Většina se nepostaví a jde prosit o peníze tam, kde by jim na tento nešvar dali.

A jsme u toho, proč se o situaci zmiňuje člen rady Konta Bariéry. Opakovaně se na nás obrací rodiče se žádostí o příspěvek, který musí doplatit běžné škole, aby někdo ze zaměstnanců školy (většinou asistent pedagoga) pomohl dítěti s přesunem ze třídy do třídy nebo na záchod. A když se nesměle ohradí, že to by měl dělat asistent pedagoga, dostanou nepravdivou odpověď, že to v náplni práce nemá, že žádná vyhláška z roku 2011 není, nebo neslušnou odpověď, že to musí oni doplatit.

Asi jsou kraje chudší a bohatší nebo jsou zastupitelstva orientovaná na podporu této integrace více či méně. Někde problém není, někde je peněz skutečně málo. Pak by mohl statečný ředitel říci, že dítě přijmout nemůže, protože na nezbytná podpůrná opatření nejsou peníze. Nebo je věci SPC a PPP přesvědčivě zdůvodnit, co navrhuje a proč, aby mohl ředitel školy argumentovat. Možná by mohl někdo rodičům vysvětlit, že chodit do speciální školy na nezbytnou dobu (někdy na první stupeň základní školy, někdy na střední školu) není žádná hanba ani vzdělávací pohroma.

Situace každého dítěte bude trochu jiná a je potřeba hledat každé rodině řešení šité na míru. Ale tvrdit rodičům, že oni musí sehnat peníze na osobní asistenty v době, kdy je dítě ve škole, je nepěkné a neslušné. Učitelé a ředitelé, nedělejte to – ani vy v základní škole Hrabůvka v Třestředlech, ani vy ve škole v Růžové ulici na Kladně, ani vy v... (v žádostech určených Kontu Bariéry a v dokumentaci SPC Jedličkova ústavu a škol se podobných škol objevuje řada). ■

■ ■ ■
Potud názor dlouholetého ředitele Jedličkova ústavu a škol a člena rady Konta Bariéry. Podle našeho názoru dobře vyjadřuje podstatu problému s asistenty ve školách. Téma integrace a inkluze není pro nás nové, v minulosti jsme mu věnovali celý ročník Můžeš.

Dokonce jsme inspirovali slyšení v Senátu. Každodenní práce ukazuje, že – jako i v jiných případech – může důležitý náhon spát, naprosto soustavně a beatrestně ignorován školami i krajskými samosprávami. Co mají dělat rodiče postižených dětí? Kam se mají obrátit? Na soudy? Zdá se, že jsme svědky hlavní obtíže naší sociální politiky: Je neadekvátní, mnohdy formalistická a konejli sama sebe velkými čísly vydávají státního rozpočtu. Proto bereme článek Jana Pičmana jako inspiraci k další polemice, k soustavnému hledání dalších náhod, zkušeností a návrhů rodičů, ředitelů škol, funkcionářů krajů i měst a politiků. Přispějte i vy. (red)

POBYTY PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

Lipanka zve na povánoční pobyt do Lipové-lázně

Pobyty pro zdravotně postižené v objektu Lipanka umožňují dva bezbariérové pokoje (dveře 80 cm) a výtahová plošina do 1. patra. Týden zimních radovánek v CHKO Jeseníky zakončí silvestrovská oslava!

Termín **povánočního pobytu: 27. 12. – 1. 1. 2015. Pobyt je po dohodě možné prodloužit!**

Kontakt: Centrum integrace dětí a mládeže, o. s. (CID), Peckova 277/7, 186 00 Praha 8, tel.: 224 817 724, 775 937 707, e-mail: cidpraha8@centrum.cz, www.cidpraha8.cz

DOSTUPNÝ ADVOKÁT

<http://p12.helpnet.cz>

Dostupný advokát: kontrola a sepisování smluv online

Začátkem listopadu startuje nová služba usnadňující koupi či pronájem bydlení, pracovněprávní problémy i nákup a prodej motorových vozidel. Portál dostupnyadvokat.cz nabízí právní servis poskytovaný advokáty, a to čtyřicet hodin denně, online za předem pevně stanovené ceny a se zárukou advokátního pojištění pro případ škody způsobené klientovi.

[Dostupnyadvokat.cz](http://dostupnyadvokat.cz) je inspirován podobnými službami úspěšně fungujícími v zahraničí, a to zejména ve Velké Británii. „Český právní trh sice nabízí dostatečný počet advokátů, ti však nejsou dostupní pro každého. Pro obyvatele velkých měst znamená naše služba zejména úsporu času, neboť jim odpadne nutnost dojíždění za advokátem, pro obyvatele menších měst nebo vesnic se může jednat o jedinou možnost, jak získat kvalitní a prověřený právní servis zkušených advokátů,“ vysvětluje zakladatel služby dostupnyadvokat.cz Ondřej Preuss.

[Dostupnyadvokat.cz](http://dostupnyadvokat.cz) pomůže občanům vyřešit právní otázky z oblasti práva nemovitostí, pracovního práva nebo převodu motorových vozidel. Poskytuje však i možnost konzultace individuálních právních případů. Veškeré úkony si klient objedná jednoduše on-line. Vybírat přitom může z předem sestavených balíčků, které jsou vytvořeny na míru potřebám klienta.

„Při on-line vyřízení odpadá nutnost osobního kontaktu s advokátem i náročná administrativa, služby tak mohou být nabízeny za příznivější ceny než v klasické advokátní kanceláři. Výrazná je také úspora času, třeba kontrolu nájemní či kupní smlouvy jsme schopni obstarat do 48 hodin,“ konstatuje Preuss. A dodává: „Klientům zajistíme nejen účinnou právní pomoc, ale také právní jistotu posílenou osobní odpovědností jednotlivých advokátů za poskytnuté právní rady, která je kryta jejich povinným advokátním pojištěním.“

Podle údajů České advokátní komory se ceny za právní služby v Praze pohybují zpravidla od dvou a půl tisíce do deseti tisíc korun za hodinu, mimo Prahu většinou hodinová sazba nepřekročí dva tisíce korun. Sepsání běžné smlouvy pro převod osobního automobilu nebo sepsání nájemní smlouvy bytu prostřednictvím služby dostupnyadvokat.cz lze objednat již za 990 Kč.

(op)

PRO NEFORMÁLNÍ PEČOVATELE

<http://p12.helpnet.cz>

Diakonie vydala další tři příručky pro neformální pečovatele

Diakonie ČCE vydává další tři nové příručky z edice „Rady pro pečující“ v rámci projektu POMÁHÁME PEČOVAT. V roce 2013 v rámci projektu vydané Rady ošetrovatelské, Rady pro komunikaci a Rady sociálně-právní doplnily nyní Rady rehabilitační, Rady lékařské a Rady pro závěr života. Současně v rámci projektu vzniklo i DVD se sedmnácti nácvikovými videi a leták Pokyny pro začínající pečovatele.

Všechny publikace i DVD je možné získat zdarma v regionálních pracovištích projektu. Jejich seznam je uveden na webovém portálu www.pecujdoma.cz. Zde je také možné si po registraci příručky stáhnout v elektronické podobě.

Projekt Pomáháme pečovat je zaměřen na všestrannou pomoc lidem pečujícím o seniory. Jeho financování bude zajištěno do června 2015. Podrobnější informace o jednotlivých aktivitách najdete na www.pecujdoma.cz.

Příručka Rady rehabilitační

Autorky: Jitka Kolébalová, Jana Poláková

Název: Rehabilitujeme doma

Počet stran: 108

Nová příručka o rehabilitování v domácím prostředí je zaměřena na kapitoly o rehabilitování podle jednotlivých diagnóz.

Příručka Rady pro závěr života

Autoři: Ondřej Sláma, Ludmila Plátová

Název: Rady pro závěr života

Počet stran: 64

Příručka Ondřeje Slámy a Ludmily Plátové je určena všem, kteří se rozhodují pečovat v domácím prostředí o člověka s vážným onemocněním až do konce jeho života.

Příručka Rady lékařské

Autor: Zdeněk Kalvach

Název: Rady lékařské

Počet stran: 68

Rady sepsané velice přístupnou formou poskytl laickým pečujícím zkušený geriatr Zdeněk Kalvach. Jejich cílem je udržet dobrou kvalitu péče v domácím prostředí.

Antonín Hošťálek

☑ DŮCHOD PRO PEČUJÍCÍ

Pečuj doma 3/2014

Jak se pečujícím počítá důchod

Pečující osoby mívají obavy, z čeho se jim bude počítat důchod. Nejde o úplně snadné vysvětlení, ale Mgr. Radka Pešlová se vám pokusí situaci přiblížit a nasměrovat vás.

Každý budoucí důchodce musí pro nárok na důchod splnit nutnou dobu pojištění. Nyní pomínu invalidní a pozůstalostní důchody (pro jejich výraznou specifičnost) a budu se věnovat pouze starobnímu důchodu. Vysvětlení je zobecněné, a pokud bych se zabývala specifickými případy, pak by se popis velmi komplikoval.

Konkrétněji doporučuji řešit vše s příslušnou správou sociálního zabezpečení.

Obecně, kdo půjde do důchodu v roce:

- 2014 musí mít dobu pojištění 30 let
- 2015 31 let
- 2016 32 let
- 2017 33 let
- 2018 34 let
- 2019 a dále 35 let

Člověk je pojištěný vždy, když pracuje a odvádí se v daném období sociální pojištění (např. pracovní smlouva a DPČ nad 2500 Kč měsíčně, DPP nad 10000 Kč měsíčně, podnikání na hlavní činnost).

Částka, ze které se odvádí pojištění, je částkou, která se počítá do důchodu (tzv. vyměřovací základ).

Pokud byste chtěli zjistit přehled vaší odpracované doby – požádejte písemně o informativní osobní list důchodového pojištění (bezplatně na adrese: Česká správa sociálního zabezpečení, Křížová 25, 225 08 Praha 5). Žádost musí obsahovat rodné číslo žadatele, jméno, příjmení, rodné příjmení a adresu, na kterou bude informativní osobní list zaslán. ČSSZ ho posílá na vaši žádost jednou ročně zdarma (do 90 dnů).

Pokud člověk nepracuje, pak se některé činnosti započítávají jako doba pojištění (tedy skoro jako by je odpracoval). Nejčastější doby (více naleznete zde: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/ucast-na-pojisteni/nahradni-doba-pojisteni.htm>):

- 80 % doby (tedy místo roku na úřadu práce budete mít do důchodu „odpracováno“ jen 9,6 měsíce):
  - vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání po dobu, po kterou je vyplácena podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci (v celém rozsahu, kdykoliv během života).
  - v rozsahu nejvýše tří let po dobu, po kterou se podpora nevyplácí s tím, že v období před dosažením 55 let věku se tato doba započítává nejvýše v rozsahu jednoho roku (za období od 18. do 50. roku!). Tato doba tří let (jednoho roku) se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod. Nelze tedy vyčekat důchod na úřadu práce, protože se celá doba evidence nepočítá jako odpracovaná!
  - pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně (dříve plného invalidního) z českého pojištění, a to do dosažení věku potřebného

pro vznik nároku na starobní důchod. Pozor pobírání ID I. a II. stupně není do důchodu vůbec zohledňováno!

- kdy jste byli jako osoba se zdravotním postižením zařazeni v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost
- civilní služba, získaná po 1. 1. 1996
- 100 % doby:
  - Dobrovolné pojištění (nepracujete, nic neděláte, jen si platíte pojištění, které jinak není povinnost platit)
  - vojenská služba v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě (ti to mají jako zaměstnání).
  - péče o dítě ve věku do čtyř let (od narození dítěte)
  - péče o bezmocnou či závislou osobu (více vysvětlím dále)
  - doba pobírání nemocenských dávek
  - studium do roku 2010 (prvních šest let po 18. roce věku). Po roce 2010 se do starobního důchodu studium nepočítá.
  - dobrovolnická činnost v rozsahu alespoň 20 hod. týdně

Za každý rok zaměstnání nebo podnikání od roku 1986, ze kterého se platilo sociální pojištění, si napíšete příjem. Tyhle příjmy se ještě valorizují.

Tedy např. v roce 1990 jste ročně vydělali 24 000 Kč (protože byly malé průměrné mzdy), ale díky valorizaci pro rok 1990 bude z 24 000 Kč najednou 188 993 Kč (24 000 Kč x koef. 7,8747).

Příjmy, které jste získali před rokem 1986, se nezapočítávají (jenom registrujeme tyto dny jako odpracované).

Př. pracujete od roku 1980 do 2013. Tedy odpracovali jste 33 let. Jdete nyní do důchodu – tedy v roce 2014 (stačí mít odpracováno 30 let, což máte). Kdy máte možnost odejít do důchodu, zjistíte tady: http://www.mpsv.cz/files/clanky/2436/Vekova_kalkulacka_110711.xls. V této tabulce zjistíte svůj důchodový věk.

Od roku 1986 do 2013 si spočítáte příjmy, které jste měli (ověřili jste si je v informativním listu) a každý rok násobíte koeficientem (koeficienty jsou dostupné zde: http://www.mpsv.cz/files/clanky/3200/duch_kalkulacka_130924.xls).

Všechny valorizované příjmy byste pak (velmi zjednodušeně) vydělili 396 (tj. 33 let x 12 měsíců), abyste zjistil svůj měsíční průměr.

Pokud byste např. vydělali (po valorizaci) 8 000 000 Kč za celých 33 let, tak z toho uděláte měsíční částku 20 202 Kč (8 000 000 Kč/396).

Tato částka se následně redukuje:

- do částky 11 415 Kč – vezmete celých 100 % – tj. 11 415 Kč
- z částky od 11 415 Kč do 30 093 Kč – vezmete 26 % – tj. 2 285 Kč
- z částky od 30 093 Kč do 103 768 Kč – vezmete už jen 22 % – v našem případě nemáme
- z částky nad 103 768 Kč – vezmete jen 3 % – v našem případě nemáme

Základ pro výpočet důchodu je 11 415 Kč (100 %) + 2 285 Kč (26 %) = 13 700 Kč.

Za každý odpracovaný rok z této částky dostanete 1,5 %. V našem případě máme odpracováno (pojištěno) 33 let, tj. 49,5 % (33 let x 1,5 %). Takže dostanete 49,5 % z částky 13 700 Kč = 6 782 Kč. Ze zákona má pak každý důchodce nárok ještě a 2 340 Kč jako na základní výměru, která se neposuzuje podle roků – je prostě pro každého, kdo má nárok.

Takže důchod bude 9 122 Kč (6 782 Kč + 2 340 Kč).

Posud by to asi snad mělo být pochopitelné, ale co když jste celých 33 let nepracovali, ale třeba pečovali....

Když není stále jen práce

Doby, které nepracujete (neodvádí se sociální pojištění), často nenahrazujeme příjmem. Prostě je vyloučíme.

Např. z 33 let jste pracovali 29 let a vydělali si za tuto dobu 8 000 000 Kč. K tomu jste byli ještě čtyři roky doma s dítětem.

Výpočet důchodu by pak v tom případě mohl vypadat:

- 8 000 000 Kč/396 (33 let x 12 měsíců) = 20 202 Kč. To je ale špatně. Za čtyři roky péče se nedávají žádné peníze (i když jste třeba měli peněžitou pomoc v mateřství a rodičovský příspěvek – ty se nepočítají – neodvádí se z nich sociální pojištění), takže je potřeba udělat:
- 8 000 000 Kč/348 (29 let x 12 měsíců) = 22 989 Kč. Tedy dělíme jen skutečně odpracovanými roky, abychom nerozměňovali průměr.

Tento průměr redukuje a pak za každý odpracovaný rok dostaneme 1,5 %. Do odpracovaných let ale už počítáme jak práci, tak péči (tedy 29 let práce + 4 roky péče o dítě, tj. 33 let). Péče se tedy sice nepočítá do průměru, ale do odpracované doby ano.

Stejně by se postupovalo i v případě, že pečujete o postiženou osobu. Péče o postiženou osobu se ale neuznává vždy.

Opečovávané osoby v průběhu času. Co započítáváme

Od roku 2007

- osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),
- nebo o osobu ve věku nad 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),

Pokud nejde o osobu blízkou, vyžaduje se, aby spolu žili v domácnosti.

Do 31. 12. 2006 byla náhradní dobou doba:

- péče o dítě ve věku do 18 let dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči (pro hodnocení této doby jako doby náhradní se nevyžadoval výkon této péče na území České republiky)
- doba osobní péče o převážně nebo úplně bezmocnou osobu
- doba osobní péče o částečně bezmocnou osobu starší 80 let.

U osob, které nejsou osobami blízkými, je podmínka, že pečující osoba žila s bezmocnou osobou v domácnosti (tedy kdy šlo o trvalé soužití, v rámci něhož byly společně uhrazovány náklady na jejich potřeby).

Do 30. 6. 2001 byla náhradní dobou pojištění pouze doba:

- péče o blízkou převážně nebo úplně bezmocnou osobu
- nebo blízkou částečně bezmocnou osobu starší 80 let.

Za osoby blízké se považují manželé, příbuzní v řadě přímé (rodiče, prarodiče, děti, vnuci), sourozenci, zeť a snacha, a to kteréhokoli z manželů.

Doba péče o osobu závislou (ve stupni II, III nebo IV, popř. osobu mladší 10 let ve stupni I), péče o osobu bezmocnou (převážně, úplně nebo částečně, je-li starší 80 let)

a o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18 let se prokazuje rozhodnutím okresní (Pražské, Městské) správy sociálního zabezpečení. Rozhodnutí se vydává na základě návrhu na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče.

Do 30. 6. 2007 se podávala přihláška k účasti na pojištění (přihláška se podávala nejpozději ve lhůtě dvou let od skončení péče, přičemž promeškání této lhůty mělo prekluzivní účinky) a dále se podával (ve dvouleté pořádkové lhůtě) návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče.

Od 1. 7. 2007 se podává pouze návrh na zahájení řízení (dojděte na svoji OSSZ/PSSZMSSZ).

Uplatnění návrhu je od tohoto data rovněž spojeno se závaznou lhůtou dvou let, plynoucí od skončení péče. Vezměte s sebou:

- doklad prokazující totožnost žadatele,
- doklad prokazující totožnost bezmocné či závislé osoby,
- doklad od obce s rozšířenou působností nebo od Krajské pobočky úřadu práce o době péče (a výši přiznaného příspěvku na péči),
- doklad prokazující příbuzenský vztah žadatele k bezmocné či závislé osobě.

Tiskopis naleznete na www.cssz.cz/cz/tiskopisy/

Tiskopisy vám ale budou poskytnuty s informacemi i na příslušné správě sociálního zabezpečení.

Co se ale děje, když k pečování aspoň trošku pracujete?

Máte na výběr z těchto možností:

A) Pokud pečujete za celý život do 15 let

a. jen pečujete – doba se vylučuje (viz poslední příklad 29 let)

b. pečujete a pracujete

b.i. můžete si vybrat, zda chcete celou dobu péče vyloučit (viz příklad 29 let)

b.ii. nebo se nic nevyloučí a započte se příjem jako byste nepečovali, ale jen pracovali (viz. první příklad 33 let)

B) Pokud pečujete za celý život (i třeba o více osob v různém období) nad 15 let

a. jen pečujete – doba se vylučuje

b. pečujete a pracujete – započtou se vaše příjmy z práce a za péči si připočtete do roku 2007 za každý rok péče jako byste vydělali 96 000 Kč (ty se valorizují také) a od roku 2007 vždy částku za pobíraný příspěvek na péči (pokud pečujete o více osob, pak dáte i více příspěvku), který se zase v každém roce valorizuje

b.i. v tomto případě ale vyplňujete ještě prohlášení o rozsahu a obsahu pracovního úvazku (dokládáte pracovní smlouvy), o péči, kterou jste vykonávali, aby bylo zřejmé, že převažovala osobní péče nad prací (nejde totiž započítat jen půl péče, ale započítává se celá a jen jedné osobě, která převážně pečovala).

Kombinovaná péče:

- pečuje vás více osob – započítává se jen hlavní osobě, která převážně pečovala, a to v plném rozsahu.

- pečujete současně se sociální službou – započítává se jen, když hlavní péči vykonáváte vy a sociální služba je jen vedlejší, pak zase pokud pečujete převážně, je zápočet proveden vám.
- pečujete s asistentem sociálních služeb (např. soused, kamarád) – započítává se hlavní převážně pečující osobě.

EKONOMIKA NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Vyšlo nové vydání publikace Ekonomika neziskové organizace!

Spolupracovník KONEP doc. Jan Stejskal zpracoval v publikaci Ekonomika neziskové organizace (2. vyd.) témata, která se týkají života každé nestátní neziskové organizace. Publikace je rozdělena do několika hlavních částí:

- a) První se věnuje obecné právní úpravě vybraných nestátních neziskových organizací. Zpracování plně zohledňuje změny po přijetí nového občanského zákoníku po 1. 1. 2014.
- b) Druhá část se týká hospodaření NNO. Zde čtenáři najdou informace o běžných aktivitách týkajících se proplácení dokladů, cestovních a dalších náhrad, stejně tak vzory smluv podle nového občanského zákoníku. Zvláštní pozornost je věnována majetku, inventarizaci, nájům vlastního majetku. Nechybí ani úvod do finančního řízení a rozbor finančních zdrojů a další témata.
- c) Třetí část je věnována daním. Opět kapitola zohledňuje novou právní úpravu, kterou budou muset NNO zohlednit již za zdaňovací období 2014. Mezi tématy nechybí zpracování DPH a daně z příjmů.
- d) Poslední část je o roli neziskové organizace jako zaměstnavatele. Opět podle nových pravidel a předpisů jsou zpracovány všechny povinnosti zaměstnavatele, včetně vzorů písemností.

Nová publikace plně respektuje změny právních předpisů po 1. 1. 2014 a přináší mnoho praktických ukázek, vzorů a rad a tudíž by neměla chybět žádnému hospodáři či ekonomovi NNO.

Publikace má 262 stran a je možné ji zakoupit v e-shopu vydavatele: obchod.skaut.cz ta 190 Kč.

Redakční rada:

Bc. Martina Smolíková, Marie Havlíčková

(224 817 438, 224 817 393)

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

fax: 224 817 438 e-mail: asociace@arpzpd.cz http:// www.arpzpd.cz